

mo, da je dardanelsko vprašanje sedaj prva točka balkanske krize in ključ za vse vzhodno vprašanje.

Naš minister za zunanje zadeve je spretno obrnil pozornost evropske diplomacije od Bosne na Dardanele; da bi se mu le posrečilo!

Ogrska delegacija.

Minister Aehrenthal naglašja prijateljstvo s Turčijo.

B u d i m p e š t a, 12. oktobra. V ogrski delegaciji je minister za zunanje zadeve baron Aehrenthal v tozadevnem odseku imel politično zelo pomenljiv govor. Aneksijo Bosne je opravičeval z istimi razlogi kakor v avstrijski delegaciji, samo da se je pred Ogrji skliceval posebič še na to, da njegova sedanja politika soglašja s tisto, ki jo je izvajal okoli leta 1877/78 in dalje zaslužni grof Andrassy. Predvsem pa je Aehrenthal naglašjal prijateljstvo s Turčijo (glej poznejša tozadevna izvajanja) in sporočil, da poročila, ki jih je dobil iz Carigrada, niso neugodna. Minister je tudi odločno zavračal laži in krive sodbe, ki prihajajo od izvestne strani. — Govorilo je nato še nekaj delegatov, nakar je Aehrenthal dal nekatera zaupna pojasnila. Odsek je nato izrekel ministru za zunanje zadeve svoje zaupanje ter zadovoljstvo in proračun brez debate odobril. — Izve se, da se je v ogrskem ministrskem svetu aneksiji Bosne minister notranjih stvari grof Andrassy zelo protivil. Ni mu bilo všeč, da se je vevlasti postavilo pred izvršeno dejstvo in tudi to je povdarjal, da aneksija Bosne okreplja »nacionalitete«. Zdi se, da pri grofu Andražu igrajo druge stvari glavno vlogo. Govori se, da bo moral odstopiti.

Avstrijsko-turški sporazum?

Aneksija Bosne je imela za posledico, da se je zopet spravilo na red dardanelsko vprašanje. Čudna pot. Sicer smo že uvodoma o tem obravnavali. Pribiti treba le to: Anglija je zaradi tega nasprotna aneksiji, ker je želela Avstrijo po dolgih letih zopet igrati na Balkanu prvo vlogo, kar pa Angliji ravnozdaj ni prav, ko se pripravljala na podlagi prijateljstva s Francijo in Rusijo, prevzeti vodstvo balkanskih zadev. Toda baron Aehrenthal je sir Greyu račune prekrizal s tem, da je zase pridobil Izvolkega. Kakor je Aehrenthal Tittoniju obljubil, da se Avstrija odpove pravicam, ki jih ima na podlagi člena 29. berolinske pogodbe nasproti Črni gori in tako Italiji nujna nekoliko več akcijskega okrožja okoli Albanije, tako je Rusijo s tem pridobil, da je obljubil podpirati jo v zadevi Dardanel. Zato je Izvolksij aneksijo Bosne tudi odobril — naj se diplomati zvijajo, kolikor hočejo. Če se Anglija in Rusija zaradi Dardanel sporečeta, je to le Avstriji v prid. Zdi se pa, da se je Aehrenthal zagotovil tudi na drugi strani, namreč nasproti Turčiji. Pomembno je bilo že to, da je Turčija v svoji protestni noti proti proglasitvi bolgarske carevine zahtevala, da se skliče mednarodna konferenca, v svoji noti proti aneksiji Bosne pa Turčija o mednarodni konferenci popolnoma molči. Zdaj pa prihaja iz Pariza vest, da se je te dni med Turčijo in Avstrijo doseglo sporazumljenje, in da turška vlada sploh ne zahteva, da bi se vprašanje o aneksiji Bosne na

mednarodni konferenci obravnavalo. Iz tega bi se torej dalo sklepati, da je Turčija akceptirala stališče Avstrije, da je namreč bosansko vprašanje stvar, ki se tiče zgolj Avstrije in Turčije. Če se ta vest uresniči, je Anglija vdrugič udarjena in še velikobolj občutno kot prvič. Seveda treba še počakati, ali se ta vest potrjuje ali ne; med gotovimi krogi v Carigradu vlada še vedno veliko razburjenja proti Avstriji, kar kažejo demonstracije in bojkot, vendar pa vsaj o tem ne dvomi nihče, da Mladoturki Bosno smatrajo za izgubljeno in da tudi srbski agenti ne bodo Turkov do tega pripravili, da bi šli zanj v boj. Pomembno pa je to, da je cesar Franc Jožef na dvorskem plesu 12. t. m. v Budimpešti veliko govoril z namestnikom turškega poslanika, Hikmet-bejem. To se še nikoli ni zgodilo, ker se cesar pogovarja vedno s poslaniki samimi. Tudi Aehrenthal je s Hikmet-bejem dolgo konferiral.

Kar se drugače tiče razpoloženja v Carigradu, so poročila nezanesljiva in si zelo nasprotujejo. Reakcija, katere so se Mladoturki tako zelo bali, ni nastopila. Druge vesti iz Carigrada pa niso veliko vredne.

C a r i g r a d, 12. oktobra. Nekaj Srbov, Črnogorcev in Turkov je z zastavami vprizorilo pred različnimi poslaniškimi palačami demonstracijo in vpilo »Dol z Avstrijo!«. Podobne demonstracije so se vršile tudi drugod.

C a r i g r a d, 12. oktobra. Veliko Turkov si kupuje bele fese, ker se rdeči izdelujejo v Avstriji.

C a r i g r a d, 12. oktobra. Bojkot proti avstrijskemu blagu se nadaljuje. Pred avstrijskimi trgovinami je polno ljudstva, ki brani kupcem vstop. Ljudstvo pluje v turške žene, ki zapuščajo avstrijske trgovine. Listi zelo hujskajo proti Avstriji, tudi glasilo velikega vezirja »Jeni Gazet«^{ta}. Lepaki in letaki zahtevajo bojkot avstrijskega blaga.

C a r i g r a d, 12. oktobra. Protestni shodi proti aneksiji Bosne v Solunu, Monastirju in Trapezuntu so se izvršili v redu. Protestna resolucija se je sklenila samo v Solunu.

Srbska ustaška akcija.

Srbija proti Avstriji ne bo vodila prave vojske, to je danes že gotovo. Skupščina še zboruje in pravijo, da se bo vršilo še nekaj tajnih sej. O vojski se ni glasovalo; včerajšnja tozadevna poročila niso resnična. Sploh se o vojski glasovalo ne bo; vlada in poslanci so prepričani, da vojske ne bo, ker je ne sme biti. Vojni minister je izjavil, da ima sicer nove topove od Creuzota, streliva pa da še prav nič nima. Ena stvar pa je še vedno nerazumljiva; skupščina je sklenila v sila dolgi in zapleteni resoluciji popolno zaupnico sedanji vladi, ki je proti vojski, obenem se pa čuje še vedno, da se osnuje novo ministristvo. Torej intrige, ki jih plete najbrž stari lisjak Pašič. Tudi se danes javlja, da je kraljevo stališče zelo omajano in da bi se prestolonaslednik rad postavil armadi na čelo. Baje si je že generalsko uniformo naročil. Tudi trdijo poročila, da je nekaj prostovoljnih čet že odšlo proti Drini, da razburijo Bosance in nagajajo Avstrijcem. Torej utegne priti na meji do rabuk. Priobčujemo poročila brez komentarja. —

Pripomniti pa je tudi treba, da veliko teh poročil delajo judi in borzijanci, da dosežejo padec državnih papirjev. Kakor drugod, je to zlasti v Srbiji pri vsaki krizi navada. Večina teh spekulacij izhaja od budimpeštanskih judov.

B e l g r a d, 12. oktobra. Protidinastiško gibanje zlasti v Belgradu in Nišu od dne do dne narašča. V vzhodni Srbiji razdeljujejo med prebivavstvo in vojaštvo podobe princa Connaughtskega, ki je tudi eden izmed tistih, ki ga zna doleteti sreča, da se prej ali pozneje okinča s srbsko krono. Baje se vrše v Belgradu tajne seje v ti zadevi.

B e l g r a d, 12. oktobra. Resni političski krogi se hudejejo nad prestolonaslednikom, ki je baje demonstrantom podaril 1000 dinarjev. Velika nevarnost je, da se Avstrija ne bo dala provocirati od osebe, ki zavzema tako odgovornosti polno mesto. Baje se princ Jurij hoče sam za generala imenovati in korakati na čelu prostovoljcev proti Drini. Nekateri demonstrantje so 12. t. m. po ulicah kričali celo: »Živel kralj Jurij!«

B e l g r a d, 12. oktobra. Včerajšnje demonstracije so bile naperjene seveda proti Avstriji. Demonstrantje so monarhijo psovali na najpoglejši način, kar razburja pošteno prebivalstvo. Zažigali so zopet črnožolte zastave. Demonstracije aranžirajo Pašičevci, ki posamezne hujskače plačujejo.

B e l g r a d, 12. oktobra. V tajni seji skupščine je dr. Milovanović, minister zunanjih stvari, poročal, da se je obrnil, ko je izvedel, da Avstrija namerava Bosno anektirati, na vevlasti. Te pa so mu odgovorile, da se aneksija ne dá preprečiti. Vojni minister je poročal o armadi — pravijo, da zelo neugodno. Srbija da nima nobenega topništva, ki bi moglo stopiti v akcijo, ker manjka streliva. Nato je predlagal vojni minister, da se mu dovoli 16 milijonov dinarjev za izpolnjenje vojaških priprav. Nato se je sprejela resolucija Ribararca, ki izreka vladi popolno zaupanje in ji v svrhu obrambe narodovih interesov da vse na razpolago.

Četniki ob Drini? — Monitorji.

B e l g r a d, 12. oktobra. Včeraj je več čet po 6 mož odkorakalo proti Drini. Večinoma so vsi stari četovodje iz Makedonije. Baje so čete vdrle tudi v Sandžak in Staro Srbijo.

Z a g r e b, 12. oktobra. Nad 500 makedonskih četnikov je odkorakalo proti Drini. Orožje in strelivo so si nabavili na račun prestolonaslednika. Odkorakali so v rano jutro. Čez mejo ne nameravajo iti, pač pa napraviti ob meji nekoliko razburjenja. Junake vodi znani Trifajlovič.

B e l g r a d, 12. oktobra. Avstro-ogrski donavski monitorji so zapustili včeraj Petrov Varadin in se usidrili poleg Zemuna v neposredni bližini Belgrada.

P a r i z, 12. oktobra. Francoski poslanik je srbski vladi nujno svetoval, naj ljudstvo pomiri, ker bi vojska za Srbijo pomenjala katastrofo.

Bosna.

F. Z. M. Varešanin guverner Bosne?

Z a d e r, 12. oktobra. Skupna vlada je F. Z. M. Varešaninu ponudila, da prevzame mesto prvega guvernerja. F. Z. M.

Varešanin je izjavil, da to mesto sprejme. Za guvernerja bo imenovan koncem delegacijskega zasedanja.

Cesar sprejel bosansko hrvaško deputacijo.

B u d i m p e š t a, 12. oktobra. Ob desetih dopoldne je sprejel cesar iz dvanajstih članov hrvaško-narodne stranke stoječo deputacijo pod vodstvom dr. Mandičevim. Dr. Mandič se je cesarju zahvalil za čin aneksije in podelitev ustave, ki zagotavlja deželni srečnejši bodočnost, obenem pa pomenja za bosanske Hrvate tudi korak k uresničenju njihovih narodnih idealov. Cesar se je zahvalil in nato posamezne člane nagovoril.

Pomirjevalni glasovi iz Bosne.

S a r a j e v o, 12. oktobra. Glasilo muslimanov »Bosnia«^{ta} objavlja oklic na muslimanski narod, v katerem dokazuje, da je aneksija posledica tridesetletne okupacije. Prišel je čas, da se začne uspešno delo za blagor Bosne in muslimani ohranijo svoj gospodovni vpliv s tem, da se bodo poslužili ustave ter se udeleževali ustavnega življenja.

B a n j a l u k a, 12. oktobra. Tu se je včeraj vršilo slovesno ustoličenje srbskega metropolita Vasilje Popoviča. Kot cesarski in kraljevi komisar je fungiral sekcijski šef baron Kučera. Srbskega naroda je bilo v cerkvi silno veliko. Metropolit je po slavlju imel patriotičen nagovor, katerega je končal z živio-klicem na cesarja. Ljudstvo je klic ponovilo. (Iz tega se da sklepati, da so vesti v srbskih listih vsaj strahovito pretirane.)

Proglas naprednih avstrofilskih muslimanov na vse bosanske muslimane.

D u n a j, 12. oktobra. Tukaj živeči ugledni muslimani iz Bosne so izdali proglas na svoje brate v Bosni, ki veli nekako sledeče: Izprememba državnopravnega stanja v Bosni za muslimane ne bo imela za posledico nobenih izprememb, ki bi zadele očetovsko vero in običaje. Slejkoprej se bo »razlegel glas muezina z minaretov, še nadalje bodo okinčani vitki minareti z zeleno zastavo izlama, tudi v bodoče se bo slavilo ime verskega poglavarja, kalifa. Car in kralj Franjo Josip je v svoji proklamaciji zagotovil muslimanom popolno svobodo vere, običajev, lastnine in osebe. Car in kralj nam podeljuje ustavo, kar je velikanskega pomena. Muslimani bodo eden eden najvažnejših činiteljev v Bosni. Zato ne poslušajte brezvestnih agitatorjev, ki vas pregovarjajo, da zapustite dedno zemljo in se izselite v Turčijo. Zapodite stran take ljudi, oblasti pa naj jih kaznujejo. »To zahteva od vas naša domovina, in naša islamska vera! Primite maksus selam! Beč, u mjesecu Ramazana, 1326. Aga beg Salihbegovič, Husija Gjumrukčič.

Opasni pojavi v Bosni.

S a r a j e v o, 12. oktobra. Vojaštvo straži celo progo vzhodne železnice, posebno mostove, predore in gozde. V Megjegju pri Višegradu je straža ustrelila nekoga Turka, ki se je priplazil k vojaku in mu pretil z nožem. V Palah so vojaki nastanjeni na postaji in imajo najstrožja povelja. Domačini so mirni, proti vojakom pa postopajo sovražno. V Mokri je nek turški aga pretil svojemu kmetu, da ga zakuje, ako ga sliši še enkrat zavpiti: »Živel

trpljenja napiti do dna iz sladke čaše, katero jim je imela podati svoboda . . . In kako so bili sedaj varani! — Namesto olajšave pogrebi v žakljih, porušitev praznikov deželnih patronov, in na binkošno nedeljo gosposka muzika! — in na kmetih pod priprostimi, slamnatimi strehami, v revnih kočah in bajtah? — Povešene glave, zamolkla usta, krčevito sklenjene roke, in sicer tiho, mrtvaško tiho. Drugod zopet modre vrste vojakov, blesk bodakov, nasajenih na puške, na ustnah vojakov pa kletev in grožnje. Res, prav čudna svoboda, kadar jo morajo vsiljevati ljudem s smodnikom in svinčenkami!

»V imenu božjem opominjam Vas . . .«
Gospod župnik je imel močan glas kakor zvon, kadar se najmočneje zaziblje. S takim glasom še morda v celem svojem življenju ni izpregovoril, kakor danes v gostilni.

»Tuš, muzikantje — fortissimo!«
Gospod upravnik jim je vrgel na mizo dva trda tolarja. In muzikantje so zagodili kakor so mogli najsilnejše.

Gospod upravnik je seveda govoril samo nemško. On sam se je prvi zavrtel pred očmi gospoda župnika, in vrtel se tako dolgo, da se je bel praž, s katerim je imel potrošeno glavo, razletel po celi sobi, kakor da bi padal sneg. Plesalke so bile oblečene, da Loka še ni videla takšnega razkošja. In kako globoko so imele izrezano obleko pod vratom, prav po francosko. Omamljiv vonj se je širil po sobani, da bi se človeku ob tem kar glava zavrtela.

Gospod župnik je stal med vrati z desnico privzdignjeno na svojo srebrnolaso glavo, in ni se gnil. Bil je velik, kakor bi naenkrat bil vzrasel za celo polovico. Lice njegovo je bilo proroško resno. Tako so mogoče izgledali v starih rimskih časih oni vrli rodoljubci, ki so si upali vreči svoj nevstrašeni »veto«^o v lice kraljem in cesarjem.

Godba je igrala vedno glasneje in glasneje, desnica župnikova se je dvigala višje in višje, ustna so se gibala, kakor bi hotela nekaj povedati . . . Toda ni bilo slišati niti ene besede; le vedno divjejši in divjejši krik razlegajoč se v ti prazniški tihoti črez vas in tja po celi dolini.

Potem pa se je svečenik obrnil in z odločnimi koraki zapustil sobano ter jo krenil tja za vas; toda danes ni sedel pod stari ihnovec na priljubljeno klop. Šel je dalje in dalje, vedno hitreje, da bi ne moral več slišati razgrajajočih in vriskajočih plesalcev. Vstavljal se je šele globoko v lesu na razpotju, kjer so ga pozdravili divnolepi in mili glasovi gozdnih pevcev, in kjer je stalo starodavno razpelo, obraščeno z mahom in napol polomljeno že.

Šele tukaj, sredi šumljajočih stoletnih dreves, na katerih so prepevale mile ptičice, si je odpočil ter obrisal s čela potne kaplje. Imel je glavo sklonjeno in podprto ob desnico, tako da niti ni zapazil, da se solnce že poslavlja in da prihaja že mesec izza daljnih gor . . .

Bilo je že pozno, ko se je vrnil v župnišče; po vasi je bilo popolnoma tiho, tudi

v gostilni kakor v grobu, le na gradu so bila še razsvetljena mnogobrojna okna . . .

Gospod župnik do jutra ni mogel zapreti oči. Kakšne misli da so rojile od včeraj in celo noč po glavi njegovi, je težko povedati; le toliko se more reči, da mu za vseh teh šestdeset in nekoliko let, še nikoli ni prišla podobna misel.

Gospod upravnik je segel, kakor se je sam hvalil, po najizdatnejšem sredstvu. Sicer bi bil dobrega župnika ne mogel razjeziti ali izpoditi — — —

Zgodaj v jutro je zadonel po vasi zvonček, kojega glas probudi človeka i iz najbolj trdnega spanja in ob katerega zvoku se pobožna ustna nehoté odpró in zašepetajo besede: »Od nagle in nepričakovane smrti, reši nas, o Gospod!«

Zvonili so z mrtvaškim zvonom.
»Gospod Bog bodi z nami! — Ali veste, častiti gospod, komu?«

Cerkovnik je jedva mogel dihati.

»Kako bi mogel vedeti? — Kolikor se spominjam, v celi fari nikdo ni bil nevarno bolan. — Četrť leta nikamor ni bilo treba več iti na spoved.«

»Gospod upravnik, častiti gospod!«

»Gospod upravnik! — Včeraj je še plesal in ukazal godcem, da naj zaigrajo »tuš«, ko sem jaz vstopil.«

»In danes, častiti gospod, na odru! — Med plesom je padel, morali so ga odnesti, takoj je potihnila godba. Šli so iskat zdravnika na tri strani; ali nič ni pomagalo; niso ga mogli več spraviti k zavesti;

vesela družba se je v tem hipu takoj razpršila.«

Gospod župnik je sklenil osupljen roke; včeraj je želel z vso svojo dušo, da bi Bog poslal predrznežu nekako kazn v posvaritev; toda na ta način nikoli. Ravno jutraj, ko je presunljiv zvok mrtvaškega zvonca zaplul po jutranji tihoti, si je mislil: »Kaj pomaga vse, da sem tukaj tako neumorno deloval, kolikrat tja v pozno noč; še nekoliko takih dni kakor včeraj, še nekoliko takšnih vzgledov od zgoraj pokvari vse moje delo in uniči vse dobro sadje . . . In zdaj naenkrat ta novica, da je gospod upravnik na odru!«

»In da bode prvi v žakelj pokopan! — Pripravljaj je prvi takšen pogreb za vas, častiti gospod.«

»Kaj, zame?«

»Za vas, za vas, častiti! — Nič drugega ni pomenjal včerajšnji dan. Hotel vas je s tem razjeziti, da bi zboleli vsled tega in . . .«

»Odpusti mu Bog in bodi milostljiv njegovi duši!« je dejal tiše gospod župnik ter odšel v cerkev in tam goreče pomolil za nesrečneža trikrat »Očenaša«.

V vasi so si pripovedovali o smrti gospoda upravnika prav čudne stvari; nikdo si ni upal več okolu gradu, kadar se je stemnilo.

Pogreb se je vršil v sredo, in kako? O tem priča še danes župnijska matrika loške fare, kjer stoji na strani 97 zapisana na ormenem papirju sledeče poročilo:

car avstrijski! »V predoru pri Traci so našli nekega moža umorjenega.

Vesti o vstaji in prekoračenju Drine dozdaj še neresnične.

Dunaj, 12. oktobra. Srbski listi poročajo, da so srbske vstaške čete Drino prekoračile in da se okoli Bjeline bosanski Turki že puntajo. Aga beg Salihbegovič iz Bjeline je bosanskim muslimanom, ki bivajo na Dunaju, brzojavil o tem sledeče: »Muslimanski narod je tukaj popolnoma miren in se bo tudi v prihodnje nasproti vsem morebitnim poizkusom ga vznemiriti vedel mirno.« Splošno se sodi, da so vesti srbskih listov o vstaji v Bosni nalašč izmišljene.

Angleške grožnje?

Že v uvodnem članku smo izvajali, da vzbuja križarjenje angleške eskadre po Sredozemskem morju veliko pozornost. Pretvezi, da hoče Anglija preprečiti, da ne bi se aneksija Krete izvršila tudi s strani Grčije, nihče ne verjame, kajti za to bi bili dve ladji dovolj, ne pa vsa sredozemska in celo atlantska eskadra, ki je tudi že mobilizirana. Brodovje ima v resnici namen Rusijo opozoriti, da je gospodarica na Sredozemskem morju še vedno Anglija, ki ne bo trpela, da bi ruske vojne ladje forcirale Dardanele.

London, 12. oktobra. Tu se govori, da bo polagoma odpeljala proti Egejskemu morju vsa sredozemska eskadra. (6 bojnih ladij, 8 križark, 11 torpedoruševcev.)

London, 12. oktobra. Baje je tudi atlantski brodovje, ki se zdaj nahaja okoli Gibraltarja, dobilo nalog, da svoje sedanje vaje prekine in se založi s proviantom za štiri mesece, da odpluje proti vzhodu.

Carigrad, 12. oktobra. Včeraj je v Smyrno dospela angleška križarka. Baje ji sledi cela eskadra.

Bolgarija — Crnagora.

Kralj Ferdinand se je 12. t. m. od svojega potovanja v Rumelijo slovesno povrnil v Sofijo. Vse ceste so bile okinčane in slavoloki so pozdravljali carja bolgarskega. Vojaštvo je delalo špalir, zbrane so bile vse korporacije, vsi zavodi, vsi sloji prebivalstva. Car je v mesto prijel v spremstvu svojih generalov. Topovi so gromeli, ljudje so peli novo carsko himno. Sprejel ga je župan po starem slovanskem običaju s soljo in kruhom. Nato se je car podal v katedralo, kjer ga je sprejel metropolit z vso duhovščino. Sprejema se je udeležilo 50.000 ljudi samo z dežele. — Nasproti dopisniku »Tempsa« je car Ferdinand izjavil, da se zelo čudi angleškemu časopisu. Ali je to Gladstonov liberalizem? Kar se Turčije tiče, je car Ferdinand izjavil, da hoče biti njen prijatelj in da za bodočnost upa še več. — V Cetinju so še vedno zelo razburjeni. Na protestnem shodu so sklenili poslati angleškemu ministru Greyu brzojavko v zahvalo, da podpira srbstvo. Knez Nikita je manifestante nagovoril in končal z živio-klicem na kralja Edvarda. Knez je Črnogorce tudi pozval, naj pazijo na mejo in bodo oboroženi za

»To sredo po binkoštnih praznikih leta Gospodovega 1784 je umrl nagel smrti Barnabaš Krähvinkl, upravnik grofovski, star 53 let, in je bil po novem odloku cesarskem v tukajšni fari pokopan prvi in poslednji. Odlok je postal namreč takoj drugo leto zopet neveljaven, medtem pa nikdo tukaj ni zbolel.«

Mimo Loke je šlo še mnogo let, in stari župnik je še vedno pastiroval tukaj. Jožefinski dekreti so se zopet izpremenili; prazniki deželni patronov so razen dveh še vedno bili zrušeni; toda dan sv. Prokopa so praznovali, dokler je bil živ gospod župnik, na najslavnejši način.

In ko je prihajalo leto devetdeseto, se je veli starček, skoro že kakor dete, dan za dnevom smehljaj zadovoljnejše in prijaznejše.

Českili knjig na polici je postajalo vedno več in več; začelo je svitati po češki deželi, in z marsikaterega ubogega župnišča, kritega z deščicami, je prihajal glas poln navdušenja: »Vstajajte, dragi rojaki, kajti blizu je dan vstajenja!«

Danes je češka književnost še na mnogo višji stopinji, kakor je bila v zlati dobi. In solza zalesketa v očesu, lica zarde same radosti, in roka se trese, kadar prebira te knjige, kadar ob tem pomisli, da se je vse to zgodilo kakor čudež.

Le grob starega župnika-rodoljuba, iz kojega življenja sem podal to kratko črtico, je pozabljen, zarastel in pokojen, brez spomenika. In tudi njegovo ime je izginilo ljudem iz pameti...

Razumete, ljubeznivi bralci, te besede?

slučaj potrebe. — V Baru so razbili na avstro-ogrskem poslanstvu par šip. Knez Nikita se je prišel prihodnji dan sam opravičiti h konzulu.

Avstrijske vojaške priprave.

Dunaj, 12. oktobra. Duhaški listi poročajo: Avstrijska vojna uprava je baterije ob Savi in Donavi, ki so namenjene proti Belgradu, založila z municijo. V Petrovem Varadinu je pripravljenih več vojaških vlakov.

Iredentovske, srbske in klofaške sanje.

Garibaldinci v Rimu so sklenili, da bodo v slučaju, ako napovesta Srbija in Crnagora Avstriji vojsko, prosili Ricciota Garibaldija (znanega norca), naj jih pelje v boj, da osvobode tržaške brate. — Baje je srbski poslanik v Carigradu Nenadović nedavno dejal, da se bodo Ogrji proglasili za neodvisne in se bo ustanovila liga balkanskih narodov proti Avstriji. — Poslanec Klofač, ki se te dni mudi v Belgradu, je dejal, da bo češki narod podpiral Srbe v njihovem boju proti Avstriji. (Klofač gre baje tudi v Sofijo in je upati, da bo tam postal zopet drugih misli.)

AVSTRO-OGRSKA.

Češka deželnozborka volivna preosnova. — Wahrmond ne bo kandidiral v Inomostu. — Andrassy odstopi. — Beck zopet na Dunaju. — Državni zbor se skliče najbrže v drugi polovici novembra. — Podržavljenje železnic.

O vladni češki deželnozborski volivni preosnovi je izjavil nemški radikalec Stransky, da Nemci ne bodo dopustili, da pride v splošni kuriji 18 nemških mandatov v socialno-demokratske roke, kar pa se zgodi, če bodo volili v splošni kuriji le, ki ne volijo v nobeni drugi kuriji. Čehi bi dobili v splošni kuriji nekaj narodnih mandatov, Nemci pa nobenega ne. V soboto se je posvetoval namestnik Cudenhove z notranjim in finančnim ministrom ter z ministrskim predsednikom kakor tudi s češkim ministrom kranjom. »Slov. korespondenca« poroča, da češkega deželnega zbora ne odgode, marveč bi radi izvedli prvo branje zakonskega načrta o ustanovitvi trajne komisije za rešitev volivne preosnove. Nemško društvo v Vitkovcah se je zahvalilo nemškemu poslancem za njihov nastop in jih pozvalo, naj nadaljujejo obstrukcijo. — V Inomostu so sklenili, da kandidirajo za državni zbor dr. Rohna. Wahrmondovo kandidaturo so odklonili. — Ogrski notranji minister namerava odstopiti, ker cesar noče dati predpotrdila Andrassyjevi volivni preosnovi. — Beck se je povrnil iz Budimpešte nazaj na Dunaj. — Dozdaj so ostala brezuspešna vsa pogajanja, da bi Nemci odnehali z obstrukcijo v češkem deželnem, in pozneje v državnem zboru. Vlada še vedno upa, da reši položaj. Državni zbor najbrže ne bo skličen 3. novembra, marveč šele v drugi polovici novembra. Češki namestnik grof Coudenhove se bo pogajal s poslanci obeh strank o sporedu češkega deželnega zbora. Če se ne napravi red, lahko Beckovo ministrstvo pade ali se pa izpremeni. V Toplicah so imeli Nemci velik shod. Pozvali so nemške poslance, naj nadaljujejo obstrukcijo. — Vladna pogajanja z zastopniki »Družbe državnih železnic« o podržavljenju so uspela. Končana bodo ta teden. Sklenjene so že pogodbe s Severno-zahodno in Južno nemško zvezno železnico.

Prvi avstrijski protialkoholni shod.

Dne 12. t. m. se je pričel dopoldne na Dunaju prvi avstrijski protialkoholni shod, ki se ga udeležujejo med drugimi tudi slovenski državni poslanci, predsednik »Abstinenta« dr. Janez Ev. Krek, Jožef Gostinčar in F. Demšar. Shodu je častni predsednik notranji minister Bienert. Pozdrav je govoril dvorni svetnik prof. Weixelbaum. Notranji minister Bienert naglašal, da se živo zanima za shod, ki se peča z velikimi kulturnimi in narodno-gospodarskimi vprašanji. Pristaši zmernosti in abstinence zasledujejo enake smotre v boju proti nevarnemu in mogočnemu sovražniku ljudske pravosti in ljudskega blagostanja. Podpira jih veda. Vlada vsake kulturne države podpira boj proti prevzivanju alkohola, ki škoduje tako posumniki kakor tudi potomcem, ki slabi obrambno moč ljudstva in daje temelje državi in rodbini. Avstro-ogrška vlada pozna važnost gibanja in podpira društva, kakor je tudi že opetovano predložila postavne načrte, ki imajo namen, da omeje pijančevanje. Vlada resno proučuje vprašanje o zavodih za zdravljenje pijancev. Minister nato otvori shod.

Odvetniški shod.

Na Dunaju se vrši 11. shod avstrijskih odvetnikov. Pozdravil ga je 11. t. m. pravosodni minister Klein z daljšim govorom, v katerem naglašal, da se zdaj pečajo odvetniški shodi z načelnimi vprašanji, dnevna vprašanja rešuje delegacija avstrijske odvetniške zbornice. Postavodaja kmalu reši vprašanje javnih agentur. Pravosodno ministrstvo se prične pečati z revizijo odvetniškega reda kakor tudi o sestavi disciplinarnih senatov. Končno želi, naj bi vladalo med pravosodjem in odvetniki lojalno, zaupljivo razmerje.

DRŽAVNI ZBOR.

Izpremembra postave o zavarovanju zasebnih uradnikov. — Postava o zavarovanju.

Socialno-politiški pododsek ima sejo v sredo. Razpravljat bo o že izdelani noveli glede na zavarovanje zasebnih uradnikov. Po noveli se ugotovi državni prispevek 60 K in se najbrže določi čakalna doba mesto 10, s petimi leti. — Iz vladnih krogov se poroča, da predloži Beck v prvi seji državnega zbora 3. ali 4. novembra predlogo o delavskem zavarovanju. Ministrski svet je že sklepal o starostnem in o invalidnem zavarovanju.

NESPORAZUMLENJE MED GIOLITTIJEM IN TITTONIJEM.

»Eclair« poroča, da so nastala nesporazumjenja med italijanskim ministrskim predsednikom Giolittijem in zunanjim ministrom Tittonijem, ki najbrže odstopi. Giolitti je baje že ponudil zunanje ministrstvo bivšemu italijanskemu ministrskemu predsedniku Sonninu, če Tittoni odstopi.

PRESTOLONASLEDNIKA RUDOLFA SPOMENIK V BUDIMPEŠTI.

Dne 12. t. m. so slovesno odkrili v Budimpešti v mestnem parku spomenik prestolonasledniku Rudolfu. Slavnosti se je udeležil tudi cesar Franc Jožef, ki se je zahvalil ogrskemu narodu, ki je postavil spomenik rajnemu prestolonasledniku.

NOVO DANSKO MINISTRSTVO.

Novo dansko ministrstvo, ki mu predseduje dosedanj finančni minister Neergaard, se je sestavilo.

PREDSEDNIKA CASTRO ZADELA KAP.

Glasom brzojavke iz Willemstade je predsednika Castro zadela kap ravno ko je v senatu objavil, da je odbil drugo noto Holandske. Predsednikovo stanje je opasno.

P. Angelikova slavnost v Zgornjem Tuhinju.

Zasluženemu slovenskemu glasbeniku, dne 6. aprila 1907 umrlemu p. Angeliku Hribarju, sta se v nedeljo, dne 11. oktobra v njegovem rojstnem kraju, v Zg. Tuhinju odkrili dve spominski plošči: ena večja na zunanji steni župni cerkve in druga manjša nad vratmi rojstne hiše številka 24.

Na slavnost je prihitelo 10 gg. duhovnikov, 6 svetnih in 4 redovni sobratje p. Angelika, med njimi nekaj glasbenikov in velika množica ljudstva iz domače in bližnjih župnij. Bila sta seveda navzoča tudi še živeči brat in sestra slavljenčeva.

Slavnost se je zvršila v najlepšem redu in to bodisi v cerkvi kakor tudi zunaj cerkve.

Slavnostni cerkveni govor je imel preč. p. Konstantin Luzer iz Kamnika, ki je proslavljat p. Angelika kot vzornega redovnika in duhovnika ter vzpodbujal vernike, naj se tako trudijo za spolnjevanje svojih stanovskih dolžnosti in naj bodo tako vestni v svojem poklicu, kakor je bil vesten rajni p. Angelik. Pri sv. maši, ki jo je ob asistenci drugih gg. duhovnikov služil preč. g. dekan kamniški, Ivan Lavrenčič, je lepo prepeval domači cerkveni mešani zbor pod vodstvom g. organista Fr. Hribarja p. Angelika Hribarja lat. mašo »Tota pulchra es Maria«. Pri odkritju spominskih plošč, ki se je izvršilo po sv. maši zunaj cerkve, je govoril preč. g. dekan Lavrenčič ter proslavljat rajnega p. Angelika kot zaslužnega moža med Slovenci, kot zaslužnega glasbenika sploh in zlasti še kot zaslužnega cerkvenega skladatelja, ki je s svojimi, dasi priprostimi, a skoziin-skozi dostojnimi cerkvenimi skladbami pomagal proustvarjati in obnavljati med Slovenci pravo cerkveno glasbo po določilih sv. Cerkve.

Ko so padle zavese s plošč in so se ob krasnem opoldanskem jesenskem solncu zabliskali zlati napis, so zapeli pevci in pevke dva p. Angelikova, gotovo med najlepše njegove skladbe spadajoča zbora: »Ave Maria« (»Večerni zvon«) in »Hišica očetova«.

Tako se je slavnost sicer skromno, a popolnoma lepo zvršila.

Vsa čast preč. g. župniku zgornjetuhinjskemu, Ivanu Štrukelj, ki se je največ trudil in prizadeval, da sta se postavili p. Angeliku spominski plošči. Naj kličeta v spomin še poznim rodovom slavno ime pokojnikovo! Hvala tudi vsem drugim, ki so kakorkoli prispevali v to svrhu. Bog jim plačaj!

Gotovo bi se bilo še mnogo drugih gg. duhovnikov oziroma redovnikov in zlasti gg. organistov udeležilo lepe slavnosti; pa bila je žal nedelja, ko se omenjeni gospodje le s težavo ali pa sploh ne morejo odtrgati od doma in pohiteti tje, kamor jih žene srce.

Slavnosti minejo, pesmi izdone, ljudstvo se razide. Tako je tudi p. Angelikova slavnost le prekmalu minula, in treba je bilo misliti na razhod.

Razšli smo se, v srcu pa nam je vstajala ter nas spremljala ena želja: Naj dobrohotno nebo obrodi Slovence še več takih mož, kakoršen je bil rajni p. Angelik Hribar, — tako neumornih delavcev za čast Božjo in blagor ljudstva, še mnogo glasbenikov po volji Božji. — op.—

Premovanje goveje živine v St. Lorencu.

Kmetijska družba napravi 19. t. m. premovanje za Dolenjsko v St. Lorencu. Razstava živine se je udomačila v vseh naprednih deželah, ki se zanimajo za napredek kmetijstva. Tu se vidi, kaj smo že dosegli, še bolj pa, kaj nam še manjka. Pregledajo se uspehi, vidijo se rane, napravi se bilanca: tu še manjka, tu bo treba popoljšati. Za umne živinorejce je torej dan razstave posebno pomenljiv, ker pokažejo sadove svojega truda in dobe zaslužen priznanje, za druge pa vse podučeni, ker jim kaže, kaj se da doseči. Naši kmetje imajo veliko večino dohodkov od živinorejce. Prav veliko je gospodarjev, ki celo leto ne prodajo ničesar, razun živine. Lahko se pa tudi trdi, da bi pri pametnem ravnanju dobili na Dolenjskem lahko še enkrat toliko od živine, kakor dobijo sedaj. Rodoljuba mora srce boleti, ko vidi one zapuščene, nikdar gnojene travnike, ko se gnojnice izteka brez koristi v vodo ali drugam na polje, ljudje pa tarnajo o revščini in pomanjkanju in kupujejo krmo po 4—7 kron. Na mnogih krajih se vidi živina, ki ni vredna, da bi bila v hlevu. Na tem polju moramo začeti resno delati. Besede ne zaležejo veliko, ker so naši ljudje nezaupni. Razstava pa postavi ljudem živ zgled pred oči, kaj se da doseči. Dolenjski živinorejci, pridite 19. t. m. vsi v St. Lorenc! Priženite vso, tudi slabo živino tja! Naj se vidi, koliko nam še manjka in naj spoznajo tudi višji, kako potrebna je Dolenjska pomoč!

Dnevne novice.

+ **Pastirski list.** Ljubljanski »Škofijski list« objavlja pastirsko okrožnico presvetlega knezoškofa, v kateri obravnava tri dogodke, ki so se pri nas dogodili v zadnjem času. Najprej govori o polaganju temeljnega kamena za Trubarjev spomenik in o razorih in načelih, ki so se razvijala ob tej priiki. V drugem delu govori o svobodomislecih, ki so nedavno zborovali v Ljubljani in v tretjem delu o narodnostnih preprih v Avstriji povodom dogodkov v Ptuj, Celju, Ljubljani itd. — Glede vseh teh dogodkov označi načela, po katerih naj katoličani presoajo te stvari, opozarja na nevarnosti, ki prete verskemu življenju katoličanov, ker se tako brezstidno proslavlja verski odpadniki, ker se tako slovesno in očitno napoveduje boj katoliškim načelom, ker se sama na sebi opravičena narodnostna ideja zlorablja, da se hujska v državni narod proti narodu, da vsled tega silno trpi duševni in gospodarski napredek pošameznih, zlasti manjših narodov, ter pozivlja vernike, naj ostanejo zvesti veri svojih očetov in naj se ne dajo hujskati po zaslepljenih mednarodnih hujskačih, da zavlada in vlada med nami krščanska pravičnost, bratovska ljubezen in medsebojni mir.

+ **Na ustanovnem shodu »Kmečke zveze«** za novomeški okraj je bil z velikim navdušenjem proglašen za deželnozborskega kandidata v tem okraju župan gosp. Z. u r c. Obširno poročilo sledi.

+ **O razmerah na Goriškem** smo danes zopet dobili zanimiv članek, katerega priobčimo jutri. Pod včerajšnjim člankom je izostal pomotoma podpis J. S.

+ **Deželnozborske volitve v Istri.** Danes smo prejeli: »Slavnemu političnemu društvu za Hrvate in Slovence v Istri! Naznanjam, da sem vsled nenadno nastalih razmer moralno prisiljen odstopiti od kandidature za predstoječe deželnozborske

volitve za Istro. Zahvaljujoč se za dano zaupanje, izjavljam odločno, da odklanjam kandidaturu od katerekoli stranke, in da bi v slučaju izvolitve mandat takoj odločil. Pooblašcam, da se sme ta moja izjava v ravnanje volivcev v časopisih objaviti. Z odličnim spoštovanjem Matevž Škerbec, župnik. — Korte, dne 11. oktobra 1908. — Z druge strani se nam poroča, da so liberalno-radikalni učitelji v nedeljo bili pri Šiškovici v Črnem Kalu, katerega so nagovarjali, naj nastopi proti kompromisu in da je Šiškovice od te gospode mu ponujano kandidaturo sprejel.

+ **Prade — Pirc.** Okrajni glavar kranjski Pirc razposlila okoli naslednje: Št. 203/Res. Vsem gospodom županom. Opazilo se je, da je v mnogih krajih nemško besedilo krajevnih tabel in kažipotov ali pomazano ali prepletkano, oziroma je nemški del teh tabel odžagan. Ker morajo napisi na krajevnih tablah in kažipotih po obstoječih predpisih biti v obeh v deželi navadnih jezikih in je gospod župan poklican, da skrbi za to, da se izkaže postavi spoštovanje in pokornost, pozivljam gospoda župana, da skrbi za to, da se najkasneje do konca tega meseca vsi napisi na krajevnih tablah in kažipotih popravijo tako, kakor so bili, oziroma da se povsodi kjer je to treba, naredi, kakor so bili preje, dvojezični napisi. O izvršitvi tega ukaza se bodem prepiral. — C. kr. okrajno glavarstvo v Kranju, dne 8. oktobra 1908. — C. kr. okrajni glavar Pirc m. p. — Gosp. Pircu se je res silno mudilo slediti Pradejevim željam. Kdor želi o tem ukazu kakih pojasnil, naj se obrne na naše uredništvo.

+ **Shod v Šmarjeti pri Novem mestu.** V nedeljo, 4. t. m., popoldne se je vršil v Šmarjeti številno obiskani javen shod. Deželni poslanec Mandelj je obrazložil gospodarski in kulturni program S. L. S. za delovanje v deželni zbornici, kateri program bo stranka tekom prihodnjih šest uresničiti skušala. Priporočal je Dolenjem večje dejansko zanimanje za združeno misel, ker le potem je gospodarski napredek mogoč, zlasti vinarska za druga za velik del Dolenjske s sedežem v Novem mestu je za ta del dežele življenjskega pomena. Konečno se je govornik dotaknil tudi zadnjih dogodkov v Ljubljani. Glavne misli glede teh dogodkov so bile: Napadi štajerskih nemškutarjev in Nemcev na Slovence v Ptujju je bilo organizirano barabsko dejanje; na drugi strani pa je bilo pobijanje šip v ljubljanski nemški kazini in drugih nemških hišah neopravičljivo početje. Napad na osebe, pobijanje šip ali drugačna poškodba tuje lastnine je in ostane obsojno vredno, pa naj to store Nemci ali Slovenci. Je pa to tudi jako nevarno, v posledicah neproračunljivo, kajti danes se godi v ime napačno razumevanega nacionalizma, jutri pa se utegne praktirati v ime socializma. Glede usodepolnih strel v noči dne 2. septembra pa je omenjal govornik, da so streljalo globoko zaskeleli vse Slovence in naj preiskava glede streljanja izpade tako ali tako; v ljudski duši ostane zavest, da se je brez nujne potrebe streljalo. Svinčenke na Pogačarjevem trgu je občutilo vse Slovence brez razlike stanu in strank in ne bodo pozabljene. Neposredna posledica teh strel v bode, ako Bog da, zbližanje slovenskih strank. Stranke ostanejo, dokler obstoje načelna nasprotstva, tudi strankarski boji ostanejo, izgine naj le osebna mržnja in boj bodi načelen in pošten. Slovenska Ljudska Stranka bo tudi v teh težavnih časih pokazala, da ji je čast in korist slovenskega naroda nad vse, ostane pa seveda prejkoslej v vseh točkah zvesta svojemu programu.

+ **Nepotreben strah.** Iz Starega trga pri Ložu se nam piše: Odmevi daljnih ljubljanskih demonstracij so se pokazali na neznaten način tudi pri nas. Šneperška graščina ima po gozdu svoje lastne ceste in ob teh cestah table, na katerih se šopirijo nepotrebnimi nemški napisi na prvem mestu. Par takih nemških napisov je bilo zadnje dni pomazanih. Gotovo nič posebnega. A generalnega zastopnika šneperške graščine, g. Schollmayer-Lichtenberga je obšel tak strah, da se je takoj obrnil v Ljubljano s prošnjo za pomnožitev orožniškega osobja. Prošnji se je ugodilo. Iz Ljubljane so se pripeljali orožniki, ki brez vsakega posla pohajajo okrog radu. Pač nepotreben strah! Pa še vedno! S tem, da je g. Schollmayer-Lichtenberg pozval orožništvo v ložko dolino, diskreditiral je njegovo miroljubno ljudstvo, kot bi bili bogzna kakšni tolovaji, ki hočejo naskočiti grad. Ljudje se čudeč povprašujejo, čemu orožniki pohajajo okrog gradu. Ko bi se bil dal g. Schollmayer-Lichtenberg voditi trezni pameti, ne pa strasti, bi gotovo ne bil storil tega nepremišljenega koraka. Kdaj je pa že naše ljudstvo zavzelo sovražno nasprotje graščini, dasi je imelo že večkrat dovolj povoda za to? Le pomislite na nepotrebne nemške napise na prvem mestu, spomnite se uradniškega osobja, ki je z

malimi izjemami nemško od priganjača delavcev, strupeno zagrizenega Kočevarja Krakerja do vas, gospod generalni zastopnik, ki tako radi povdarjate: »Ich bin ein Deutscher«. Za dobro plačane službe, katere bi lahko opravljali domačini, ste dobivali nemške Korošce, za slabše zaslužek se seveda porabijo Slovenci. To počenjanje gleda naše ljudstvo že dolgo časa in vsikdar je bilo skrajno mirno. In na to ljudstvo kličete sedaj orožnike! Recite kar hočete, g. Schollmayer-Lichtenberg, a taktično to ni bilo od vas in s takim ravnanjem si gotovo ne bode pridobili simpatij pri ljudstvu.

+ **Vprašanje glede zgradbe letovišča v Bohinju.** Vse p. n. gospode, ki se zanimajo za zgradbo letovišča v Bohinju, kateri so prešli ali v kratkem prejmo povabilo, da se z denarnimi prispevki udeležijo te akcije, pripravljavni odbor nujno prosi, naj nemudoma vpošljejo oziroma pisмено naznani, koliko mislijo prispevati k tej zgradbi. Proračun je določen na 56.000 K, del teh stroškov bi pokrilo duh. podporno društvo, drugi del bi se pokrili s prostovoljnimi prispevki, tretji del pa s posojilom, ki bi se iz dohodkov amortiziralo. — Ako bo torej odziv od strani gospodov, ki se zanimajo za zgradbo, tolik, da se približno ena tretjina pokrije s prostovoljnimi doneski, tedaj bi se odbor lotil zapričetega dela. Če bi bili pa radovoljni doneski manjši, tedaj bi moral odbor za sedaj zgraditi samo polovico nameravanega posloja. Druga polovica pa bi prišla na vrsto šele takrat, ko bodo to dovolile denarne razmere.

+ **Dijakom, ki nameravajo študirati v Krakovu.** Nekaj dijakov se je oglasilo, da hoče iti študirati v Krakov, nekateri izmed njih so prosili nekaj pojasnil. Ker je že prepozno odgovarjati vsakemu posebej, odgovorim tem potom. Ravno kar sem dobil iz Krakova poročilo: Prošnje za oproščenje od šolnine je po postavi treba vlagati do 8. vinotoka, toda profesorski zbor lahko uredi izjemo, ter jih sprejme še pozneje. Želeti bi bilo, da bi vsaj eden prišel kmalu, ki bi vpisal svoje pozneje došle tovariše. Skušnje se bodo lahko delale tudi v nemškem jeziku, ako je to komu lažje. Kdor bi prišel v Krakovo, naj se takoj oglasi pri gosp. profesorju dr. Feliks Konečnem, Podzamčje 14, ki bo potem dal daljše informacije in nasvete. Doma je vedno od 2.—5. popoldne. Eventuelne informacije se lahko dobe na Dunaju, Lerchenfelderstrasse 115.

— **Šentviški telovadci:** Včeraj je priredil šentviški telovadni odsek izlet v Presko, katerega se je udeležilo tudi 16 članov mladega šmartinskega odseka. 65 junakov je prikorakalo v prijazno Presko, kjer jih je čakalo 12 zastopnikov iz Škofje Loke. Ko so se skupno udeležili popoldanske službe božje, so se zbrali v društvenem domu, kjer jih je prečastiti g. Brenc, župnik in duhovni svetnik, prijazno pozdravil in jim postregel s sadjem. Nato je predaval g. Fr. Terseglav, kateri je v krasnem govoru navduševal mladeniče za krepko delo v naših organizacijah. Omenjal je tudi delavski štrajk v Gorici, pri katerem je nemška judovska gospoda spoznala, da je poleg nje tudi delavec človek na svetu. Ta prekrasen govor navdušil nas je tako, da smo glasno dajali duška navdušenju. Sad tega izleta je, da se kmalu osnuje tudi v Preski telovadni odsek, kjer so dani vsi pogoji za uspeh istega. In zato smo se malo zmenili, ko nas je vračajoče v Št. Vidu sin nekega gostilničarja in mesarja, ki rad naglašja, da je naš somišljenik in se ne brani zaslužka od naše strani, psoval s »čuki«. Nam, ki nasprotne organizacije pustimo v miru, se tako postopanje ne zdi modro. Če pa po vsej sili tako hočejo, jim pa tudi ne bomo ostali dolžni. Toliko za danes!

— **Razgnani veteranci.** Predvčerajšnjim se je veterancem v Trstu nekaj čudnega prigodilo. Napovedan je bil shod, ali ker ni prišlo zadostnega števila udeležencev, je predsednik odložil shod in šel proč. Ostali zborovalci, ki jim je bilo mar, da se reši nekoliko nujnih vprašanj, so naprosili podpredsednika, naj obdrži shod po drugem klicanju. To se je zgodilo. Ali med zborovanjem je planila v sobo policija — dvanaest redarjev z inspektorjem — in razgnala veterance. To se je baje zgodilo na zahtevo predsednika, ki je izvedel, da se shod vrši kljub njegovemu sklepu. Kaj takega se gotovo veterancem ni še zgodilo v celi Avstriji!

— **Riba prevrnila ladjo.** Pred nekoliko dnevi je blizu Zadra zadela velikanska riba ob ladjo nekega Veršiča in jo prevrnila. Ladja se je hipoma potopila, lastnik z dvema sinovoma, ki so bili na ladji, so splavali k obali, kakih 70 metrov daleč, ter se rešili. Ladja je bila težka okoli 60 meterskih stotov; iz tega se dá sklepati, kako ogromna je morala biti riba — morda kit?

— **Samoumor.** Na Premškovem pri Kranju se je dne 12. oktobra na podu obesil Jožef Hudobivnik; zapustil je ženo in tri otroke. Vzrok: pijančevanje. V kranjski okolici špirit vedno huje podira svoje prijatelje.

— **Triglav brez nemških napisov.** Nekaj nemški turist poroča v celovski »Freie Stimmen«, da so na Triglavu neznani ljudje odstranili vse nemške napise.

— **Aretirani hranilnični uradnik.** Na Dunaju so aretirali iz Varaždina pobeglega hranilničnega ravatelja, 57 let starega Julija Tomasila, ki je v Varaždino ponarejal menjice.

— **Umrli je v Spodnji Šiški posestnik** Jožef Borštnar.

— **Domače izborno pivo.** — **Napredek slovenske industrije.** Opozarjamo na današnji inserat domače mengeške pivovarne, ki vari priznano izborno pivo. Naj bi občinstvo agitiralo za izborna domača piva! Kakor čujemo, se mengiška pivovarna poveča, da bo še enkrat tolika, kakor je sedaj in da bo lahko varila 40.000 hl. Dela za to se že vrše. Vsak, kdor pije mengiško pivo, je hvale, Nova uprava je napravila res moderno pivovarno, ki zadostja vsem tudi najstrožjim zahtevam in sedaj je mengiško pivo priznано eno najboljših domačih piv.

— **Na adresi c. kr. okrajnega glavarstva v Kočevju.** Iz Dobropolj se nam piše: Kako počasni so gospodje pri našem okrajnemu glavarstvu, naj navedemo tale slučaj. Tukajšnji trije učitelji, izmed katerih sta že dva drugam prestavljena, so že pred tremi meseci vložili prošnjo za remuneracijo hribovske šole, a še do danes ni plačila še za lansko leto, ker prošnja iz Kočevja ne gre naprej. Tudi pismena večkratna intervencija ni nič pomagala. Kako naj provizoričen učitelj, ki ima celih 66 K na mesec, izhaja, ako še svojega zaslužnega plačila ne dobi! Bog ve, če bi bili gospodje tudi tako počasni, če bi se šlo za njihove plače? Sploh je pa znano, da tako lenih uradnikov ni na Kranjskem, kot ravno pri kočevskem glavarstvu. Spominjamo le na lansko povodenj, ko se gospodom ni niti ljubilo ogledati si škodo. O tem se bo še na drugem mestu govorilo, kar pa gospodom ne bo ljubo. Pozivljamo gospoda deželnega predsednika, naj napravi red pri našem okrajnem glavarstvu in naj nam da uradnikov, ki bodo imeli srce za ljudstvo!

Koroške novice.

* **Slavnost koroških Slovencev.** Iz Podlublja se nam poroča: Ker se več ljudi samo zavoljo tega ne meni udeležiti blagoslovljenega »Delavskega doma«, ker se bo še spopada z nasprotniki, naznanja se jim torej, da socialni demokrati sploh ne mislijo demonstrirati in da bodo popolnoma mirni, kar se pa tiče nemškutarije, pa se nam res ni bati, ker bo pol stotine žandarjev že znalo skrbeti za osebno varnost na celi črti. Prosim, da slavna društva to vzamejo na znanje.

Štajerske novice.

* **Mladeniški shod pri Sv. Jurju ob Ščavnici** je dobro izpadel. Govorili gg. dr. Hohnjec, Žebot, Stuhec Jan. in Stuhec Jakob Babič, Sut in drugi. Po shodu so domači fantje zelo dobro igrali igro: »Sino vo maščevanje«. Največ zaslug za dober izid gre oč. gg. Bratušku in Ozvatiču. Daljše poročilo še prinesemo.

* **Štajerska volivna reforma.** Politični odsek štajerskega deželnega zbora se je v petek posvetoval o volivni reformi. Odsek je sklenil, da se število poslancev pomnoži od 71 na 84. Virilisti bi dobili 3 poslance, veleposestvo 12, mesta, trgi in industrijski kraji 28, trgovski zbornici v Gradcu in Ljubnem 6, kmečke občine 28, nova splošna kurija 10. Krščanski socialci so želeli, da bi se vsi industrijski krogi izločili iz kmečkih občin. Tej želji pa je večina le deloma ustregla. Kakor poročajo graški listi, so tudi spodnještajerski trgi združeni v volivni okraj, kjer bi mogli Slovenci prodreti s svojim kandidatom. V tem okraju so: Mozirje, Gornjigrad, Ljubno, Žalec, Št. Jurij, Središče, Vransko, Braslovče, Kozje, Šmarje, Veržej in Rajhenburg. Število deželnih odbornikov se pomnoži od 6 na 7. Enega voli veleposestvo, dva cela zbornica, dva zastopniki trgov in mest, dva pa kmečki poslanci, in sicer tako, da kmečki s poslanci nove kurije zapišejo le eno ime. Izvoljena pa sta tista dva, ki dobita največ glasov.

* **Naglioma umrla** je v Mariboru so-proga trgovčeva gospa Josipina Worschej. Kuhar, v 33. letu svoje dobe.

* **Celjski nemški časnikarski tolovaj** piše, da so njegovi tovariši dne 20. septembra napravili samo 11 K 40 vinarjev škode in da, ker so ti bili obsojeni na osem tednov, morali bi ljubljanski demonstrantje biti obsojeni na 108 let leče, ker je v Ljub-

ljani 8.000 kron škodo. Resnica je, da so milijenci celjskega nemškega lista 20. septembra napravili sodno določene gmotne škode okroglih 3.000 kron, da so več ljudi hudo poškodovali, da je eden od ranjenih zblaznel in se obesil, drugi pa še niso ozdravili; v Ljubljani pa živi duši demonstrantje niso nič storili. V Celju so pač razbijali tolovaji, ki imajo mogočne branitelje, pa so sami zavrženci. Zoper Ljubljano pa nastopa cela Germanija.

* **Proti J. Rakuschu,** znanemu železninarskemu trgovcu v Celju, priobčujejo hrvaški listi ostre članke in zahtevajo, da izvajajo hrvaški trgovci proti njemu brezobziren bojkot.

Ljubljanske novice.

* **Lj Krščanska ženska zveza** ima prihodnji petek, 15. t. m. predavanje v navadnem lokal. Predava dr. J. Jerše. Začetek ob 3. popoldne.

* **Keglišče v hotelu »Union«** je zopet odprto. Člani krožka, ki so bili lani abonirani na sredo, se zopet snidejo prvič jutri zvečer.

* **Ukaz kornega poveljstva v Gradcu.** Kornovo poveljstvo v Gradcu je dne 28. septembra t. l. izdalo za 27. pešpolk sledeči rezervatni ukaz: Do daljnjega naročila ne sme polkovna godba sodelovati pri javnih izvenuradnih (nevojaških) nastopih in se bode izjemno dovoljenje od slučaja do slučaja dajalo od kornega poveljstva. Tako izjemno dovoljenje je dobilo že nemško gledališče, ki si pa na lepake letos sodelujoče vojaške godbe niti ne natisne.

* **Pokopali** so danes popoldne v Ljubljani v starosti 67 let umrlo gospo Terezijo Eger, mater g. dr. Ferdinanda Egerja. Po pokopnici je bilo izdanih 1000 samoslovenskih in 500 nemških mrtvaških listov. Pokojna gospa je bila rodod slovenska Novomeščanka in se je v deklislih letih pisala za Terezijo Modic. Svetila ji večna luč!

* **Nečuvno izzivanje orožnikov v Ljubljani.** Včeraj so poslali nazaj na njihove postaje orožnike, ki so jih po nepotrebnem klicali v Ljubljano, da varujejo kak nekajni mir. Spravili so se orožniki na dva vlaka, na enega, ki je šel po južni železnici proti Dunaju, na enega, ki je šel nekoliko pozneje po državni železnici proti Gorenjskemu. Ko se je odpeljal s kolodvora južne železnice prvi vlak proti Dunaju, so začeli orožniki v vozovih, kakor tudi oni, ki so čakali drugega vlaka, neznansko ter izzivajoče upiti svoj gornještajski in tirolski »Heil«. Na peronu je ves ta dogodek navzoče slovensko občinstvo skrajno razburilo, gledal je pa to mirno orožniški nadporočnik Hadwiger. Gospod načelnik tukajšnje postaje južne železnice je videl, kako se občinstvo zgraža vsled takega brezmejnega izzivanja, ter je moral prositi navzočega orožniškega nadporočnika, naj kaj ukrene. Ne vemo, kaj se je g. nadporočniku zdelo zjubit, pač pa nam je sporočil g. državni poslanec Pogačnik, da je sam ta dogodek videl in da bo z ozirom na tako orožniško izzivanje storil pri domobranskem ministrstvu svojo dolžnost kot predsednik brambenega odseka. Tedaj takim heilovskim ljudem se je izročila skrb za varnost slovenske Ljubljane!!! — Kaj bi se zgodilo s slovenskimi orožniki, če bi na postaji v Gradcu klicali »Živio!« ali »Na zdar!« ?

* **Normalne policijske ure** so zopet v Ljubljani. Po mestu vlada izreden mir.

* **Obravnava proti inženirju g. Prelovšku** se bo vršila čez teden dni. Tudi ta obravnava bo podala jasno sliko o postopanju orožnikov.

* **Češko budjeviško pivnico** ustanovi v Ljubljani češka (ne nemška) budjeviška delniška pivovarna.

* **Tiste, ki so prinesli v naše uredništvo krogije,** izstreljene od vojakov dne 20. septembra, prosimo, da se oglase v našem uredništvu.

* **Imena darovalcev za žrtve** z dne 20. m. m. je dobilo naše uredništvo od vodstva deželne bolnišnice in od g. dr. Kolkalja, da jih objavimo. Vseh imen še nismo objavili, ker je manjkal prostor, a jih še objavimo.

* **Dr. Pegan obtožen.** Kakor čujemo, je državno pravdnštvo obtožilo tudi dr. Pegana radi dogodka na Marijinem trgu dne 20. septembra, o katerem smo že obširno poročali. Obravnava bo jako zanimiva, ker bo marsikaj o orožnikih prišlo na dan.

* **Slovenci in Slovenke!** Pri obravnavah, ki se vrše radi zadnjih demonstracij pri tukajšnjih sodiščih, bi se v pre mnogih slučajih z lahkoto dokazala nedolžnost obtoženih, ko bi se vedelo za razbremenilne priče. Dolžnost vsakega zavednega Slovenca je, da se javi, če je bil pri kakšni aretaciji poleg. V nedeljo, 20. m. m. zvečer je bil na Dunajski cesti pri »Figovcu« aretirani g. knjigotrški pomočnik Konrad Lisov, ko se je vračal s svojimi z izleta domov.

V ponedeljek, 21. m. m., krog 5. ure popoldne je bil v Selenburgovih ulicah blizu kazine aretiran postrešček Karol Gril, hoteč iti domov. Kdor o teh aretacijah kaj vé, se prosi, da se nemudoma zglaš v pisarni dr. Ivana Tavčarja.

Ij Olepšava prostora okrog cesarjevega spomenika. Vrtnarska dela so v parku pred justično palačo zdaj večinoma že dovršena. 2. decembra ob odkritju spomenika se bo prostor še posebej olepšal, spomlad pa nasadil.

Ij Posvečevanje zvonov. V ponedeljek, 5. t. m. je posvetil premil. g. knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič v Samassovi livarni osem zvonov za Kranjsko, Hrvaško in Nižje Avstrijsko.

Ij Hitra pošta. Neka denarna pošiljatev iz Beljaka, glaseča se na 87 K 79 v., je dospela na Vič pri Ljubljani čez štiri dni — bila je oddana 1. oktobra, prispela pa je na nasloviljenca 5. oktobra! Torej ne ravno prehitro!

Razne stvari.

Velikansko tekmovalstvo zrakoplovov se je v soboto pričelo, ki se ga udeležuje 80 zrakoplovov. Tekmujejo za tri darila. V takozvani smotreni tekmi dobi prvo darilo zrakoplov, ki se izkrca najbližje kraju, ki ga določi odbor. Glavno Gordon-Benettovo darilo v višini 125.000 frankov dobi zrakoplov, ki se pelje najbolj daleč. Pri trajni vožnji pa zmaga zrakoplov, ki se vzdrži najdlje v zraku. Ob tekmi 11. t. m. je počil ameriški zrakoplov »Conqueror«. Ponesrečil ni nihče.

Kolera v Rusiji. V Peterburgu je obolelo na kolero 11. oktobra 72 oseb, umrlo jih je 37. Bolnih je na kolero v Peterburgu 1214 oseb.

Anarhisti na Češkem. V Pragi so zaprli tri anarhiste, ki so vlamljali v cerkve.

Ker ni hotela krasti denarja staršem 13-letnega Feldererja, je ustrelil Felderer 9-letno hčerko knjigoveza Maderja v Bregencu.

Ker je pozival, naj postrele policiste, je bil aretovan v Budimpešti 29-letni strojni delavec Payer, ki je delil demonstrantom revolverje.

Grozovito krvodejstvo. V Pisanu je napadel 60letni Turi posestnika Benauti, ki mu je odpovedal službo. Ustrelil je njegovega svaka dr. Christina, zabodel Benautovo ženo in zadal z bodalcem več ran Benautu. Nato je letel domov po drugo puško. Ko se mu je ustavila lastna žena, ji je preklal s sekuro glavo. Kmeta Bosca, ki ga je hotel prijeti v družbi kmetov in orožnikov, je ustrelil. Morilca še niso dobili.

Vsak naš somišljenik, vsaka naša somišljenica naj daruje vsaj eno krono »Slovenski krščansko-socialni zvezi«.

Telefonska in brzojavna poročila.

GORIŠKI DEŽELNI ZBOR.

Gorica, 13. oktobra. Goriški deželni zbor ima danes ob 5. uri popoldne sejo. Najbrže bo to zadnja seja.

RUSIJA IN ITALIJA STA VEDELI ZA ANEKSIVO.

Dunaj, 13. oktobra. »Neues Wiener Tagblatt« priobčuje komunike, ki pravi proti trditvam inozemskih listov, da vlade niso vedele za nameravano aneksijo, da je Avstrija nameravala aneksijo Bosne in Hercegovine naznanila Italiji in Rusiji, ki pa aneksiji nista ugovarjali.

NAREDBA GLEDE GIBANJA ARMADA.

Zagreb, 13. oktobra. Uradni list priobčuje naredbo, ki zabranjuje priobčevanje vesti o gibanju armade.

IZJAVA ANGLEŠKEGA MINISTRA V POSLANSKI ZBORNICI.

London, 13. oktobra. V poslanski zbornici je ministrski predsednik Asquith naglašal, da je potrebna mednarodna konferenca, da se uredijo balkanske zadeve. Ravno kar da se dela na to, da se v tem oziru doseže sporazum. Tistim, ki se na Balkanu čutijo vsled zadnjih dogodkov oškodovane, je Asquith priporočal zmernost, ker se bodo njihove želje po možnosti vzele v pretres.

V BOLGARSKI.

Sofija, 13. oktobra. Včeraj zvečer so priredili častniki v dvoru kraljevske palače burne ovacije kralju. V častniški kazini je bil nato diner. Mesto je bilo zvečer

sijajno razsvetljeno, po mestu so svirale vojaške godbe, prirejena je bila sijajna bakljada.

Sofija, 13. oktobra. Ravnateljstvo iztočnih železnic je naročilo vsem uradnikom državnih železnic, da izpraznijo za dva dni stanovanja počenši z današnjim dnem. Danes so bili odpuščeni rezervisti, ki so bili doslej pridržani pod orožjem, pozvani pa so pod orožje za tri tedne drugi trije razredi.

KLOFAČ V BELGRADU.

Belgrad, 13. oktobra. Poslanec Klofač se muči tu ter je rekel, da so Čehi protivni aneksiji. Klofač je rekel Srbom, naj bodo mirni, dasi razume njihovo razburjenje.

BOJKOT AVSTRIJSKEGA BLAGA.

Carigrad, 13. oktobra. Po vseh turških mestih so nabiti lepaki, ki pozivajo občinstvo, naj ne kupuje avstrijskega blaga. Ljudstvo se poziva, naj ne pusti ladij avstrijskega Lloydja pristati ob obrežje.

MERODAJNI SRBSKI KROGI PROTI VOJSKI.

Budimpešta, 13. oktobra. Včerašnja zaupna Aehrenthalova pojasnila ogrski delegaciji so se bavila s položajem v Belgradu. Aehrenthal je dejal, da je dobil iz Belgrada zagotovila, da so merodajni srbski krogi proti vojski in da se položaj v Belgradu pomirja.

SKUPŠČINA.

Belgrad, 13. oktobra. Kralj odvarja s posebnim ukazom redno zasedanje skupščine. Predsedstvo ostaje prejšnje (Jovanović).

BELGRAD NEKOLIKO POMIRJEN.

Belgrad, 13. oktobra. Ljudstvo je s sklepom skupščine, ki izraža vladi zaupanje, zadovoljno. Duhovi v Belgradu so nekoliko pomirjeni.

Belgrad, 13. oktobra. Posebno trgovci in finančni krogi so z zadovoljstvom sprejeli sklep skupščine proti vojski. Trgovina je vsled dogodkov zadnjih dni jako trpela. Trgovci imajo škode nad tri milijone frankov. Mnogi ne morejo izplačati svojih obveznosti. Nevarnost za vojsko še ni popolnoma minila vsled temperamenta prestolonaslednika, na katerega sta njegov oče in vlada izgubila ves upliv. Ne vé se še, kako bo stranka, ki je za vojno, končno obračunala s svojim porazom v zbornici. Neki odlični viški srbski častnik se je izrazil: Če ne moremo iti v vojsko z vlado, bomo šli v vojsko brez nje.

ČRNOGORSKI PRINC PETER IN SRBSKI PRINC JURIJ HOČETA VOJSKO.

Belgrad, 12. oktobra. Črnogorski princ Peter je srbskega prestolonaslednika pozdravil z željo, da bi se kmalu sestala na krvavem bojišču. Princ Jurij je odgovoril, da se, vedno veren idealom millega Srbstva, pridružuje jednodušnosti oduševljujočih izlivov patriotskih čustev srbskega naroda.

BOJEVIT SRBSKI POLKOVNIK.

Šabac, 13. oktobra. Tu je poveljnik 6. pehotnega polka svoj polk navduševal za boj proti Avstriji, nakar so zažgali neko avstrijsko zastavo.

RUSKI GENERALI V SRBSKI ARMADI.

Peterburg, 13. oktobra. Rusko vojno ministrstvo je prosilo več ruskih častnikov, med njimi dva ruska generala, za dopust, češ, da se hočejo kot prostovoljci v srbski armadi boriti proti Avstriji.

ČRNAGORA ZELO RAZBURJENA VSLED AVSTRIJSKE MORNARICE IN KONCENTRACIJE VOJAŠTVA NA MEJI.

Belgrad, 13. oktobra. Črnogorci so strašno razburjeni. Vlada je vložila protest, ker se nabira na meji avstrijsko vojaštvo in je avstrijska mornarica priplula v črnogorske vode ter zahteva, da se armada in brodogradnja odpokliče. Avstrijski konzul je vse avstrijske podanike dal na ladje ukrepati. V Cetinje so došli poglavarji vseh črnogorskih rodov, ki se pripravljajo na vojsko.

SRBSKI ČETNIKI OB DRINI.

Belgrad, 13. oktobra. Srbska vstaške čete so dospele do Drine.

ČRNOMORSKA RUSKA MORNARICA PRIPRAVLJENA.

London, 13. oktobra. Ruska črnomska mornarica je v popolni vojni pripravi pripravljena, da izsili prost izhod skozi

Dardanele. (To zna privedi do usodnega konflikta z Anglijo.)

TOLSTOJ ČASTNI ČLAN VSEUČILIŠČA.

Peterburg, 13. oktobra. Minister narodne prosvete je potrdil izvolitev Tolstaja za častnega člana vseučilišča.

PROTI JETIKI.

Pariz, 13. oktobra. V akademiji znanosti je profesor Lamenout predložil serum, s katerim je dosegel znatne uspehe proti jetiki, pri osebah, pri katerih jetika še ni preveč napredovala.

Odtok vode pospešujočo, kisline razredčujočo.

VITA Naravni Natron-lithion vreci proti vodni kislini, trganju, diabetes, želodcnemu in črevesnemu kataru, boleznim v mehurju in ledvicah itd. Dobiva se povsod, v Ljubljani 2543 12-2 pri Mh. Kastnerju.

Neuspevajoči otroci

se hitroboljšajo, ako uživajo Scottovo emulzijo. Boljšanje se pokaže že pri rabi prve steklenice Scottove emulzije.



Pristna le s to znamko — ribičem — kot garancijskim znakom Scottovega ravnanja.

Scottova emulzija

je sladka kakor crême in jo radi uživajo in lahko prebavljajo. Scottovo emulzijo priporočajo zdravniki vseh dežel najtopleje.

Cena originalne steklenice :

2 K 50 vin.

: Dobl se v vseh lekarnah. :

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306-2 m, sred. zračni tlak 736-0 mm.

Dni	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
12	9. zveč.	744-0	11-4	sl. svzh.	jasno	
13	7. zjut.	44-0	4-3	sl. jvzh.	megla	0-0
	2. pop	43-1	14-7	brezvetr.	oblačno	
Srednja včerašnja temp. 11-39, norm. 11-10.						

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 13. oktobra

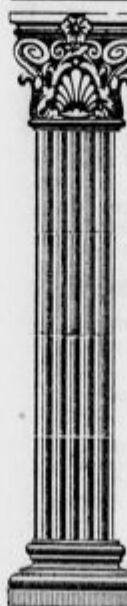
Pšenica za oktober	11-93
Pšenica za april	12-14
Rž za okt.	9-78
Oves za okt.	8-35
Koruza za maj l. 1909	7-44

Efektiv: nespremenjen.

Prodaja se 1200 komadov 40 mm debelih

mecesnovih desk

za ledenico in druge uporabe posebno pripravne, deske so suhe, cena zmerna. Ignacij Muri, Jezersko, Koroško.



Pozor!

Priporočam preč. duhovščini in slav. občinstvu svojo ogromno zalogo umetno izdelanih

Pozor!

nagrobnih spomenikov

iz črnega, zelenega granita, labradorja in belega kararskega, kraškega in več drugih marmorjev; prevzemam in v popolno zadovoljnost izvršujem vsa umetna cerkvena in stavbinska dela. Preskrbujem slike za nagrobne okvire.

Ker delujem brez potnika ali agenta, prodajam nagrobne spomenike po jako nizkih cenah.

Z velespoštovanjem

856 24-23

IGNACIJ ČAMERNIK, kamnosek v Ljubljani, Komenskega ulice šte. 26.

Pristen le tedaj, če je trioglasta steklenica zaprta s spodnjim pasom (rdeč in črn tisk na rumenem papirju).

Doslej nedosežen!!

W. MAAGER-ja
: : pristno čisto : :



ribje olje
(v zakonito zajamčeni opravi)
rumeno, steklenica K 2-
belo, " " 3-
2667 pri 12-1
Viljemu Maagerju na Dunaju.
Od 1896 uvedeno splošno v avstro-ogrski monarhiji.
Gospodje zdravniki in profesorji ga radi zapisujejo.
Dobi se skoro v vseh lekarnah in drožerijah.
Glavna zaloga in razpodeljalnica za avstro-ogrsko monarhijo:
W. Maager, Dunaj, III/3, Heumarkt 3.
Ponarejanja se sodnijsko zasledujejo.

Skoraj še popolnoma nova 2642 6-3

steklena vrata

s kompletno opravo za vsako vežo v velikosti 3'—x2'80, takomenovani »Glasspielthor« proti prepihu, so za ugodno ceno naprodaj pri **P. Strelu, trgovcu v Mokronogu** na Dolenjskem.

Službo išče

26 leten mož, samski, zmožen v besedi in pisavi slovenskega in nemškega jezika, kot občinski sluga oziroma podtajnik. Nastop takoj. Več pove gospod **Dr. Rožič**, tajnik S. L. S., Ljubljana. 2644 3-3

Iščem kompanjona

takoj. Biti mora mlada moč, ki je popolnoma izurjena v specerijski trgovini.

Naslov

Ilija Predovič,

2663 2 Ambrožev trg 7, Ljubljana.

Domač drobec sir

(mohant),

izborne kakovosti, priporoča na debelo 100 kg po 30 K „**Mlekarska zadruga v Polhovem Gradcu**“ nad Ljubljano. 2672 3-1

Pošteno 36 let staro

dekle

išče službe kot dekla pri kakem kmetijskem gospodarstvu. Naslov pri upravi Slovenca. 2668 1-1

Podružnica

- v Spljetu -

- Delniška glavnica -
K 2.000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice 2

:: sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje od dne vloge po ::

Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst : po kulantnem kurzu. :



4 1/2 %



Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst : po kulantnem kurzu. :

Podružnica

- v Celovcu -

- Rezervni fond -
K 200.000. -

Angleško skladišče oblek, O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5.

Dežni plašči (pelerine) so ceneje!

➡ nad 2.500 komadov od 5 kron naprej. ➡

Največja zaloga **oblek, površnikov in zimskih sukenj** za gospode, dečke in otroke po čudovito znižanih cenah. — Se vedno prihaja sveža konfekcija za dame in deklice v najmodernejši fazoni.

Rabljene toda dobro ohranjene dele za

transmisijo

proda nekdo po primerno nizki ceni. Naslov pove uprava tega lista.

2630 3-3

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobo-
čistil. sred-
stvo

Seydlin

Izdovatelj
O. Seydl

Ljubljana, Spital.-Stritar, ul. 7

Dobi
se
povrač.

Velika zaloga raznih 2267
slovenskih plošč in gramofonov
ceniki od gramofonov in plošč na razpolago.

Fr. P. Zažec
urar in optikar
Ljubljana,
Stari trg, št. 28.



Služba 2659 3-3

organista in cerkvenika

je razpisana v **Seloih nad Škofjo Loko**. Plače mesečno 70 K. Vstop takoj.

lšče se 2656 2-2

kompanjon

za kinematografsko podjetje

z najnovejšimi aparati. Ker je lastnik v tej stroki dobro izvežban, je uspeh zagotovljen. Treba je 1000 do 1700 K. Naslov pove iz prijaznosti upravištvu.

Slavnemu občinstvu, posebno pa prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom priporočam svojo dobro nrejeno

podobarsko in pozlarsko obrt

v **Wolfvih ulicah št. 1**
nasproti frančiškanske cerkve
ter vsa v vso to stroko spadajoča dela kot izdelovanje oltarjev, prižnic, tabernakljev itd. in zagotavlja kolikor možno umetno in fino ter trpežno izdelavo po lastnih in predloženih načrtih.

Cene zelo zmerne! Priznana dovršena dela! 466 Z odličnim spoštovanjem 52-30

Aleks. Götzl
podobar in pozlatar.

Steckenpferd- lilijno-mlečno-milo.

Najmilejše milo za kožo.

67R 40-28

Pozor!

Usojam si naznaniti, da je vse moje perilo, katero imam v prodajalni, samo domače in ne izdelek dunajskih tovarn. Za izdelovanje porabljam samo zanesljivo dobre kakovosti, in bodem v prihodnje gledal na to, da svojim cenjenim odjemalcem v vsakem oziru še bolj vstrežem, kakor dosedaj, zlasti z nizkimi in stalnimi cenami, ki so na vsakem komadu razvidne. Priporočam: nevestam opreme od priproste do najfinejše vrste; gospem telesno, posteljno in namizno perilo, gospodom pa srajce, hlače i. t. d. po meri.

:: Naročeno perilo se v kratkem času izvrši. ::

Anton Šarc

Ljubljana, Sv. Petra cesta.

2380 8

Vinski MOŠT

sladek, pristni beli in rudeč **Br. Novakovič** se toči **Sodnji-domači pridelek** trdke **ske ulice št. 4** in na **Rimski cesti št. 5.**

Matija Pikel si usoja naznaniti slavnemu p. n. občinstvu da je **prevzel** pričetkom septembra dobro znano

restavracijo Aurovih dedičev

Ljubljana, Wolfve ulice št. 12

ter si usoja posebe opozoriti na **najfinejši refoško, rizling, mošt, izborna bizeljska** ter sploh **štajerska vina.**

2634 3-3

Opoldanski in večerni abonement po najnižjih cenah.

Denarni promet 1. 1907
čez 64 milijonov kron.

Lastna glavnica K 354.645-15.

Stanje vlog 30. jun. 1908
čez 14 milijonov kron.

2379 1 Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje.
Sedaj: Kongresni trg šte. 2, 1. nadst., od novembra 1908 naprej
v lastnem domu, Miklošičeva cesta šte. 6
(za frančiškansko cerkvijo).

Ljudska posojilnica

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$ brez kakga odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsake vloženih 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 30. junija 1908: K 14.225.902-59. — Denarni promet v letu 1907: K 64.812.603-92.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 30. junija 1908.

Dr. Ivan Sušteršič,
predsednik.

Odborniki:

Jožip Šiška, stolni kanonik
podpredsednik.

Anton Belec, posestnik, podjetnik in trg. v Št. Vidu n. Ljubljano. — Fran Povše, vodja, graščak, dež. odbornik, drž. in dež. poslanec itd. — Anton Kobi, posestnik in trgovec Breg p. B. — Karol Kauschegg, veleposesnik v Ljubljani. — Matija Kolar, stolni dekan v Ljubljani. — Ivan Kregar, svetnik trg. in obrt. zborn. v Ljubljani. — Francišek Leskovic, hišni posestnik in blagajnik Ljudske posojilnice. — Ivan Pollak ml., tovarnar. — Karol Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani. — Gregor Šilbar, župnik na Rudniku.

Telefon 248.

Telefon 248.

Zaloga mengiške pive

: v Ljubljani, Metelkove ulice šte. 19. :

Vljudno naznanja p. n. občinstvu, posebno pa gg. gostilničarjem, da nudi vedno iz svoje **slovenske, domače pivovarne** najboljše dvojno marčno in na bavarski način varjeno črno pivo v sodih in steklenicah. Najsolidnejša postrežba je zagotovljena!

Pismena ali ustmena naročila naj se blagovolijo naslavljati na

ANTONA MAVER

založnik piva

Ljubljana, Metelkove ul. 19.